اخبار کوتاه

نرخ بیکاری زمستان گذشته ۹.۴ درصد اعلام شد

مرکز آمار ایران اعلام کرد: در زمستان ۱۴۰۰، به میزان ۴۰.۴ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند که به این معناست که در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند.

به گزارش پیام آشنا، مرکز آمار ایران اعلام کرد: بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر نشان می‌دهد که ۴.۹ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (زمستان ۱۳۹۹)، ۰.۲ درصد کاهش یافته است.

در زمستان ۱۴۰۰، به میزان ۴۰.۴ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (زمستان ۱۳۹۹) ۰.۵ درصد کاهش یافته است.

جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در این فصل ۲۳ میلیون و ۱۷۴ هزار نفر بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل، ۲۹ هزار نفر افزایش داشته است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که در زمستان ۱۴۰۰، بخش خدمات با ۵۱.۹ درصد بیش‌ترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با ۳۲.۶ درصد و کشاورزی با ۱۴.۵ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله حاکی از آن است که ۲۲.۱ درصد از فعالان این گروه سنی در زمستان ۱۴۰۰ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد، این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (زمستان ۱۳۹۹) ۰.۵ درصد کاهش یافته است.

بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله نیز نشان می‌دهد که در زمستان سال گذشته ۱۶.۶ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به زمستان ۱۳۹۹، به میزان ۰.۲ درصد کاهش یافته است.

بررسی سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر نشان می‌دهد که در زمستان قبل، ۱۰.۷ درصد جمعیت شاغل، به دلایل اقتصادی (فصل غیر کاری/رکود کاری، پیدا نکردن کار یا ساعت بیش‌تر و...) کم‌تر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۶.۷ درصد از شاغلین ۱۵ ساله و بیش‌تر، بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار کرده‌اند.

افزایش ۳۰ تا ۵۰ درصدی قیمت خرما

رئیس اتحادیه میوه فروشان کرج گفت: قیمت متوسط خرمای فله‌ای در واحدهای صنفی خرده فروشی به ۶۰ هزار تومان می‌رسد.

به گزارش پیام آشنا، محمدرضا فلاح افزود: خرمای فله‌ای انواع مختلفی دارد ولی به طور متوسط قیمتی که برای توزیع این خرماها تعیین شده کیلویی ۴۵ هزار تومان است که با احتساب ۳۰ درصد سود در خرده فروشی‌ها با قیمت ۵۵ تا ۶۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.

وی با اشاره به اینکه خرماهای بسته بندی در رده خرماهای درجه یک قرار می‌گیرند که زیر نظر اتحادیه خور و بار فروشان نظارت می‌شود، تصریح کرد: تاکنون در مورد توزیع خرما هیچ مشکلی وجود نداشته و در واحدهای صنفی به اندازه کافی خرما موجود است.

وی با بیان اینکه مردم در صورت مشاهده تخلفات با سامانه ۱۲۴ تماس بگیرند، عنوان کرد از طرفی کارشناس اتحادیه با توجه به انواع مختلف خرما به ارزیابی قیمت و به نظارت می‌پردازند با توجه به انواع خرمایی که به صورت فله‌ای به فروش می‌رسد قیمت‌ها از هر کیلو ۴۰ هزار تومان تا ۶۰ هزار تومان است.

به گفته رئیس اتحادیه میوه فروشان کرج قیمت انواع خرما نسبت به سال گذشته حدود ۳۰ تا ۵۰ درصد افزایش داشته است.

دنیای جدید؛ دنیای فروش در فضای مجازی

رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی، دنیای جدید را دنیای فروش و فعالیت در فضای مجازی دانست و به روز کردن قوانین و مقررات مربوط به مشاغل اینترنتی و ترویج و فرهنگ‌سازی در حوزه کسب و کارهای اینترنتی را از جمله برنامه‌های مهم برای سامانه‌دهی و تسهیل شرایط فعالیت این نوع کسب و کارها عنوان کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رحیم سرهنگی در خصوص سامانه‌دهی و گسترش قانونمند مشاغل اینترنتی و کسب و کارهایی که در بستر فضای مجازی فعالیت دارند، اظهار کرد: دنیای جدید، دنیای فروش و فعالیت در فضای مجازی است؛ بنابراین با توجه به ماهویتی که موسسه کار و تامین اجتماعی دارد، می‌توانیم شرایط فعالیت این نوع کسب و کارها را تسهیل کنیم.

وی افزود: در حوزه کسب و کارهای اینترنتی یکی از مهمترین اقداماتی که در دستور کار داریم این است که قوانین و مقررات را به روز کنیم تا پاسخگوی این نوع از مشاغل و کسب و کارهای جدید باشند و اقدام دیگر ترویج و فرهنگ سازی در این بخش است.

رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی تصریح کرد: ما در وزارت کار تقریبا تمام این حلقه‌ها را داریم؛ در بخش روابط کار قوانین و مقررات کار، در بخش تامین اجتماعی قوانین و حمایت‌های اجتماعی از مشاغل جدید و در بخش اشتغال و کارآفرینی، رویکردهای جدیدی که در این حوزه وجود دارند.

سرهنگی افزود: در سازمان آموزش فنی و حرفه ای تیز از جهت به روز کردن نوع آموزش‌ها و نوع مهارت‌هایی که دنیای آینده کار نیاز دارد، آمادگی کامل را داریم و همه این حوزه‌ها نخ تسبیحی به نام موسسه کار و تامین اجتماعی دارند برای این که بتوانند به طور هماهنگ با هم فعالیت و سیاستگذاری کنند.

وی تاکید کرد: دنیای آینده شاهد ظهور مشاغل جدید است و مشاغل جدید در حوزه‌های جدید مثل گیگ اکونومی (اقتصاد دیتا) یا حوزه‌های مجازی هستند که ما این حوزه‌ها را شناسایی کردیم تا هم در حوزه قوانین و مقرراتشان و هم آموزش آنها اقدام کنیم.

رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی گفت: در حال حاضر شغل‌های جدیدی مثل فریلنسرها (آزادکارها) هستند که در تعریف کار ما نمی گنجند و باید برای آنها فکر کرد چون تعدادشان روز به روز بیشتر می‌شود.

نرخ گوجه فرنگی و پیاز شکست

رئیس اتحادیه بارفروشان با اشاره به توافق با کامیونداران و همکاری آنان در حمل بار به استانها گفت: براین اساس قیمت گوجه فرنگی به کیلویی ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان رسیده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، مصطفی دارایی نژاد با بیان اینکه به دنبال توافق با کامیون داران و همکاری این صنف محموله جدید صیفی جات وارد میدان مرکزی میوه و تره بار تهران شد، گفت: با توافقات انجام شده هزینه حمل ۱۰ درصد افزایش یافت و روز گذشته ۱۵ هزار تن انواع صیفی جات شامل گوجه فرنگی، سیب زمینی، هندوانه، پیاز و ... وارد میدان مرکزی میوه و تره بار تهران شد.

وی با اشاره به اینکه افزایش قیمت گوجه فرنگی روی نرخ سایر صیفی جات تیز تاثیر چشمگیری گذاشته بود، افزود: بر این اساس قیمت هر کیلوگرم گوجه فرنگی که به ۲۰ و ۲۵ هزار تومان رسیده بود به ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان کاهش یافت و قیمت پیاز به کیلویی ۵ هزار تومان و سیب زمینی کهنه به ۶ تا ۸ هزار تومان و سیب زمینی نو به ۹ تا ۱۱ هزار تومان رسید.

دارایی نژاد تاکید کرد: علاوه بر تهران، بارگیری و حمل صیفی جات به سایر استان‌های کشور از جمله اصفهان، شیراز، قم و ... نیز انجام شده و قیمت‌ها در همه جا شکسته شد.

وی اضافه کرد: از فردا مجدداً شاهد افت قیمت‌ها خواهیم بود و نرخ گوجه فرنگی حدود ۲ هزار تومان دیگر نیز کاهش می‌یابد و قطعاً قیمت آن تا کیلویی ۹ هزار تومان هم می‌رسد چرا که امسال ۲ تا ۳ برابر سال گذشته گوجه فرنگی در کشور کشت شده است.

دارایی نژاد افزود: برداشت این محصول در میناب بندر عباس و بوشهر نیز آغاز شده و با افزایش عرضه، شاهد کاهش قیمت‌ها خواهیم بود.

وزیر صنعت در البرز مطرح کرد:

کمبود مواد اولیه معضل بسیاری از واحدهای صنعتی البرز

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: بسیاری از واحدهای صنعتی البرز با کمبود مواد اولیه به ویژه در حوزه مواد پتروشیمی مواجه هستند.

البرز با کمبود مواد اولیه به ویژه در حوزه مواد پتروشیمی مواجه هستند.

به گزارش پیام آشنا، سیدرضا فاطمی‌امین در جلسه شورای اداری البرز که به ریاست رئیس جمهور برگزار شد، با اشاره به ظرفیت‌های بالای استان البرز در حوزه صنعت اظهار کرد: این استان بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی را در خود جای داده که فعالیت آنها می‌تواند زمینه ایجاد اشتغال پایدار برای عده زیادی باشد.

وی در ادامه با اشاره به بخشی از مشکلات حوزه صنعت البرز افزود: بسیاری از واحدهای صنعتی وی با اشاره به معضل کمبود سرمایه در گردش بسیاری از واحدهای صنعتی خاطرنشان کرد: اقدامات منفسی برای حل این مشکل صورت گرفته است.

فاطمی‌امین با بیان اینکه شهرستان اشتهارد با مشکل کمبود نیروی انسانی مواجه است، گفت: واحدهای صنعتی و تولیدی این شهرستان با کمبود ۳ هزار نیروی کار کم مواجه است.

وزیر صمت با بیان اینکه طرح توسعه صنایع در البرز با مشکل مواجه است، اظهار کرد: فعالان اقتصادی استان البرز خواستار اعمال معافیت مالیاتی شعاع ۱۲۰ کیلومتری هستند که باید اقدام لازم در این خصوص صورت بگیرد.

وزیر راه خبر داد:

اختصاص بودجه ۳ هزار میلیارد تومانی در حوزه راه برای البرز

وزیر راه و شهرسازی گفت: ۳ هزار میلیارد تومان در حوزه راه برای استان البرز در سفر استانی رئیس جمهور غیر از بودجه‌های کشوری تصویب شده است.

به گزارش پیام آشنا، رستم قاسمی در جریان سفر به البرز، در جلسه‌ای که در شرکت عمران شهرهای جدید هشتگرد با حضور برخی از نمایندگان استان و مدیر عامل شرکت عمران شهرهای جدیدبرگزار شد با اشاره به اینکه کار و اقدام بزرگی در مسکن مهر هشتگرد انجام شده است، تاکید کرد: در دوره جدید و در اجرای طرح نهضت ملی مسکن مابرخلاف اجرای طرح مسکن مهر بیشتر به سمت شهرسازی رفته‌ایم.

وزیر راه و شهرسازی مشکل عمده طرح‌های اجرا شده قبلی در بخش مسکن را در واقع رعایت نکردن موضوعات شهرسازی عنوان کرد.

قاسمی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه مسکن مهر هنوز هم مشکلاتی دارد گفت: در شهر پردیس ۱۴ هزار از متقاضیان مسکن مهر هستند که دفترچه اقساط دریافت کردند و حتی اقساط خود را در طی ۱۰ سال نیز واریز کردند اما مسکنی برای آنها احداث نشده است که باید مشکلاتی از این دست را برطرف کنیم.

وی همچنین در خصوص شهر پرند با اشاره به اینکه لازم است مردم شرایط زندگی مناسبی داشته باشند، تصریح کرد: با رئیس جمهور در خصوص رفع مشکلات زیرساختی مسکن مهر در شهرستان‌های استان البرز و همچنین سایر شهرها صحبت شده است و قرار شد در جلسه شورای عالی مسکن برآوردهایی که برای تکمیل زیرساخت‌ها باقی مانده را تقدیم ایشان کنیم تا در این خصوص راهکارهایی را در نظر گرفته و بودجه برای آن مصوب شود.

قاسمی تصریح کرد: مشکلاتی که درمسکن مهر بوده در طرح نهضت ملی مسکن در حال برطرف شدن است به این معنا که احداث درمانگاه، مدرسه، کلانتری و سایر خدمات عمومی همزمان با ساخت مسکن انجام خواهد شد و منابع آن در صندوق ملی مسکن پیش بینی شده است.

وزیر راه و شهرسازی همچنین در حاشیه این جلسه در پاسخ به سوال خبرنگاران گفت: قبل از هرسفر استانی جلساتی در تهران تشکیل می‌شود و صوبقاتی برای اعتبارات آن استان تصویب می‌شود. برای استان البرز نیز اتفاق افتاد و سه هزار میلیارد تومان در حوزه راه برای استان البرز در سفر استانی رئیس جمهور غیر از بودجه‌های کشوری تصویب شده است و امیدواریم تحولی در حوزه راه سازی در استان البرز به وجود آید.

وزیر کشاورزی در البرز:

تغییر کاربری اراضی کشاورزی در البرز بحرانی است

وزیر جهاد کشاورزی گفت: البرز از لحاظ تولید گندم استان اول و رکورد تولید گندم در البرز ۱۳۵ تن در هکتار است.

به گزارش پیام آشنا، سید جواد ساداتی نژاد با اشاره به اینکه البرز در زمینه تولید گل لاله رتبه اول را دارد، تصریح کرد: ۳۰ هزار کشاورز در استان به عنوان تولید کننده مستقیم فعالیت می‌کنند.

وی با اشاره به وجود چند جاده اسلامی در البرز گفت: یکی از چالش ها در حوزه کشاورزی تامین آب است و حدود ۵۰ درصد چاه های کشاورزی غیر مجاز است.

وی دومین چالش البرز را تغییر کاربری اراضی زمین های کشاورزی عنوان کرد و افزود: تقریبا در هیچ یک از دیگر استان ها با اینگونه تغییر کاربری شدید اراضی کشاورزی مواجه نیستیم. به دلیل ارزش افزوده ملک با بحران عجیبی در زمینه تغییر کاربری اراضی کشاورزی در البرز مواجه هستیم. بنابراین لازم است صدور اسناد زمین های کشاورزی را سرعت ببخشیم.

وی عدم خودکفایی در تولید برخی محصولات چون مرغ را نیز باعث ایجاد چالش در استان عنوان کرد و رشد روز افزون شهرها را باعث تعطیلی کشاورزی و دامداری در استان دانست.

به گفته وزیر جهاد کشاورزی در مصوبات این سفر ۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای حوزه کشاورزی در نظر گرفته شده است.

وی افزود: برای تکمیل شبکه آبیاری، لایروبی و مرمت شبکه های زهکشی و آبیاری نوین و کانال های آبرسانی ۳۳۰ میلیارد تومان در استان در نظر گرفته شده است. برای ایجاد نهالستان و توسعه باغات دیم در اراضی استان و توسعه باغات ۶۵ میلیارد تومان، مبارزه با ریزگرد و بیابانزدایی و فعالیت‌های حفاظت خاک ۱۷۵ میلیون تومان، برای آبرسانی عشایر و بهسازی راه های عشایری ۱۵ میلیارد تومان، صدور اسناد و رفع تداخلات کشاورزی ۳ میلیارد تومان، زیر ساخت های شهرک‌های کشاورزی و گلخانه ای ۷۰ میلیارد تومان، راه‌اندازی زیست بوم های دامپروری ۲۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شد.

وزیر جهاد کشاورزی افزود: برای تولید لاین حضور هیبرید ۳۵ میلیارد تومان، ایجاد مرکز نگهداری بانک ژن گیاهی ایران ۳۵ میلیارد تومان و هزار میلیارد تومان نیز به عنوان خط اعتباری تسهیلات بانکی برای ایجاد زنجیره ارزش افزوده و فرآوری محصولات کشاورزی در استان جهت استحصال سرمایه گذاران خصوصی در نظر گرفته شده است.

وی ادامه داد: درمورد شهرستان نظرآباد احداث شبکه فاضلاب شهری، ثبت منطقه بلستانی ازبکی و ایجاد طرح جامع برای این منطقه ۹ هزار ساله، احداث سالن ورزشی بلوان، تکمیل سالن ۵ هزار نفری، احداث فرهنگسرای نظرآباد واحیای تالاب صالحیه از مطالبات عمومی مردم است. ساداتی نژاد با اشاره به جمعیت جوان شهرستان نظرآباد بر تکمیل خانه جوان این شهرستان تاکید کرد و گفت: این شهرستان در حوزه های فرهنگی و ورزشی، بهداشتی و درمانی نیاز به توجه ویژه دارد.

شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند (سهامی عام)

اصلاحیه آگهی مزایده دو مرحله ای شماره ۱۴۰۰/۴

فروش سهام شرکت فرآورده‌های ساختمانی (سهامی خاص)

شرکت گروه سرمایه گذاری آتیه دماوند (سهامی عام) در نظر دارد اصالتاً و وکالتاً تعداد ۲۱۱،۸۱۰،۴۴۶ سهم معادل ۸۶،۳۶% سهام شرکت فرآورده‌های ساختمانی (سهامی خاص) را به صورت یکجا و با شرایط زیر از طریق مزایده عمومی واگذار نماید:

۱ مشخصات شرکت:

- **موضوع فعالیت:** تولید، ساخت و فروش انواع محصولات ساختمانی از قبیل قطعات بتنی سبک و تیرچه و اسلب انواع آجر و یا سایر فرآورده‌های دیگر
- **محل کارخانه:** کیلومتر ۸۳ بزرگراه تهران قزوین، بعد از کارخانه سیمان آبیک
- **دارایی:** بیش از ۴۴۰ هکتار عرصه و بیش از ۸،۰۰۰۰ متر مربع اعیان و مستحدثات، امتیازات، پروانه‌ها، مجوزها و سایر موارد مطابق مندرجات اسناد مزایده

۲ قیمت پایه مزایده سهام و شرایط فروش:

الف) نقدی: کل سهام عرضه شده به **مبلغ ۵،۵۷۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (۵،۵۷۳ میلیارد ریال)**

ب) نقد و اقساط: به صورت ۲۵ درصد نقد و ۷۵ درصد اقساط با احتساب ۶ ماه تنفس طی ۴ سال در اقساط ۳ ماهه مساوی با نرخ سود ۱۸% در قبال تضمین ملکی سهل البیع یا ضمانت‌نامه بانکی یا سهام بورسی و یا ترکیبی از موارد مذکور با تایید مزایده‌گذار.

۳ سپرده شرکت در مزایده:

سپرده شرکت در مزایده مبلغ **۲۷۸،۶۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال** معادل ۵% قیمت پایه است که می‌بایستی به **حساب شماره ۰۲۰۰۰۰۰۰۷۱۰۰۲۰** نزد بانک صنعت و معدن شعبه توسعه ملی (کد ۰۱۷۰) به نام شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند واریز گردد.

۴ سایر موارد:

۴-۱) متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت فرم‌ها، اسناد و شرایط مزایده و معرفی‌نامه جهت بازدید از شرکت مورد مزایده می‌توانند از تاریخ **۱۴۰۱/۰۱/۱۶** لغایت **۱۴۰۱/۰۲/۰۵** در ساعات اداری روزهای شنبه تا چهارشنبه به معاونت امور شرکت‌ها واقع در تهران- خیابان احمد قصیر (بخارست)- کوچه ششم- پلاک ۱۶- طبقه پنجم (واحد شمالی) مراجعه نمایند.

۴-۲) متقاضیان وفق شرایط مزایده بایستی اصل فیش واریز سپرده، پیشنهاد قیمت و اسناد شرکت در مزایده را حداکثر تا روز سه‌شنبه مورخ **۱۴۰۱/۰۲/۰۶** در پاکت‌های در بسته با امضا و مهر قانونی به معاونت امور شرکت‌ها تسلیم و رسید دریافت نمایند.

۴-۳) پاکت الف پیشنهادات رأس ساعت **۱۱ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۷** در محل شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند گشوده خواهد شد. حضور پیشنهاددهندگان یا نمایندگان آن‌ها (با ارائه معرفی‌نامه کتبی) در جلسه مذکور ضمن ارائه رسید تحویل اسناد مجاز است.

۴-۴) صرف شرکت در مزایده حقی برای متقاضی ایجاد نمی‌نماید و شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها در هر مرحله‌ای از مزایده و قبل از تنظیم قرارداد نهایی مختار است.

۴-۵) شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند از پذیرش پیشنهادهای فاقد مهر (اثر انگشت) و امضا، مخدوش، مشروط، مبهم، کمتر از قیمت پایه مزایده، ناقص، فاقد سپرده و نیز پیشنهادهایی که خارج از موعد مقرر واصل شده باشد، معذور است.

۴-۶) مالیات بر ارزش افزوده (طبق ضوابط مقرر)، هزینه‌های آگهی و کارشناسی مزایده بر عهده برنده مزایده است.

۴-۷) اسناد مزایده جز اینفک این آگهی بوده و متقاضی مکلف است با اطلاع کامل از اسناد مذکور، در مزایده شرکت نماید و شرکت در مزایده به منزله اطلاع و پذیرش تمامی شرایط مندرج در اسناد مزایده و این آگهی است.

۴-۸) شرکت گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند مجاز است تا نسبت به ضبط سپرده کسانی که به عنوان برنده معرفی و از انعقاد قرارداد و تأدیه مابقی ثمن معامله خودداری نمایند، اقدام نماید.

تلفن تماس: ۸۸۵۲۱۵۹۹ (۰۲۱) نشانی اینترنتی: www.adic.ir

یادداشت

۴ تفاوت مالیات‌ستانی ایران با جهان

دولت‌ها همواره برای انجام مسئولیت‌ها و تعهدات اقتصادی و غیراقتصادی خود، نیازمند منابع مالی هستند که این منابع مالی از محل درآمدهای مالیاتی و غیرمالیاتی تامین می‌شود. درآمدهای غیرمالیاتی دولت که معمولاً از فعالیت‌های اقتصادی خود دولت به دست می‌آید، اصولاً نامنظم و نامطمئن است؛ بنابراین هر چقدر سهم این نوع درآمد از درآمد کل دولت بیشتر باشد کسری‌های مداوم بودجه و عوارض دیگر آن در اقتصاد بروز می‌کند.

در مقابل سهم بالای درآمدهای مالیاتی می‌تواند از بروز این عوارض جلوگیری کند. با وجود این، بررسی شاخص‌های عملکرد نظام مالیاتی نشان می‌دهد که در مقایسه با سایر کشورها در سطح مطلوبی قرار نداریم؛ اما مسالهای که اهمیت فراوانی دارد و سیب چالش‌های بسیار شده این است که اگر بنا را بر افزایش درآمدهای مالیاتی بگذاریم چگونه باید نظام مالیاتی اصلاح شود تا اقتصاد غیررسمی گسترده‌تر نشود؟ تجربه کشورهای موفق در این امر، می‌تواند راهنمای خوبی برای دولتمردان باشد.

سهم ناچیز از سفره درآمد مالیاتی

در کشورهای توسعه‌یافته درآمدهای مالیاتی بیشترین سهم از درآمدهای دولت را تشکیل می‌دهند و اساساً تکیه بر درآمدهای مالیاتی نشانه‌ای از سلامت اقتصادی کشورهاست. طبق بررسی‌های صورت‌گرفته در سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۲ شاخص متوسط نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی کمترین رقم معادل ۸درصد مربوط به ایران و بیشترین رقم برای دانمارک معادل ۶/۴۷ است.

درصورتی که متوسط این شاخص در کشورهای قاره آسیا، آمریکا، اقیانوسیه و اروپا به ترتیب معادل ۱۲/۱، ۲۴/۴، ۱۵/۲۳، ۸/۳ و ۱/۲۷ است که این امر بیانگر این است که در اقتصاد ایران سهم درآمدهای مالیاتی (مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم) نسبت به تولید ناخالص داخلی کم است. گواه دیگر سهم کم مالیات‌ها در تامین مخارج دولت، پایین بودن نسبت درآمدهای مالیاتی به بودجه عمومی کشور و نسبت بالای هزینه‌های وصول مالیات‌ها به درآمدهای مالیاتی است.

هزار توی پیچیده نظام مالیاتی

خلاصه این صحبت‌ها نشان می‌دهد نظام مالیاتی ایران مشکلاتی دارد و نیاز به رفع این مسائل، برای اصلاح و دستیابی به درآمد مالیاتی مطلوب حس می‌شود. درواقع بخشنامه‌ها و احکام متعدد مالیاتی در کنار قانون مالیات مستقیم با ۲۷۳ ماده، جولانگاهی برای دلالان مالیاتی در هیئت‌های حل اختلاف فراهم کرده است. به گونه‌ای که ارقام قطعی مالیاتی نسبت به ارقام مندرج در برگ‌های تشخیص بسیار ناچیز شده است. از جمله این ایرادات می‌توان معافیت‌های گسترده و متنوع، تعیین نرخ‌های مالیاتی متعدد و بسامد نبود نظام جامع مالیاتی در شناخت مودیان و هزینه‌های آنها، زمانبر بودن مسیر پرداخت برای مودیان مالیاتی و غیره را نام برد.

کارایی در عین سادگی

سادمازی نظام مالیاتی بدلیل تاثیر آن بر افزایش اثربخشی و کارایی دستگاه مالیاتی موضوعی است که می‌تواند بسیاری از مشکلات ذکرشده را حل وفصل کند؛ چراکه وجود قوانین پیچیده و مبهم علاوه‌بر افزایش هزینه‌های تمکین، احتمال بروز فساد را نیز افزایش می‌دهد. یکی از زمینه‌های بروز بسیاری از فرارهای مالیاتی، سیاست‌های حمایتی درقالب گسترش معافیت‌هاست.

به‌طور کلی تنها معافیت‌های مالیاتی برای بخش گسترده‌ای از فعالیت‌های اقتصادی و برای زمانی نامحدود درنظر گرفته شود؛ چراکه اگر اعطای معافیت‌ها با دقت لازم صورت نگیرد دولت برای کسب درآمد به گروه‌های دیگر فشار می‌آورد. علاوه‌بر این موضوع، در هر نظام اقتصادی و مالیاتی روش‌های مختلفی برای تعیین میزان مالیات‌ها وجود دارد.

اعمال نرخ‌های متعدد مالیاتی می‌تواند راه‌های فرار مودیان مالیاتی را تسهیل کند. برای مثال در این شرایط چندنرخی مالیات، مودیان سعی می‌کنند با بیان برخی ویژگی‌ها و توجیه آنها، خود را در طبقه‌بندی غیر از آنچه واقعیت دارد، نشان دهند تا به‌واسطه این کار مثلاً مالیاتی در حد پایین‌تر پرداخت کنند که راه محدود کردن این نوع تخلفات، کاستن از تعدد نرخ‌ها و معافیت‌هاست.

همچنین عدم تناسب نرخ‌های مالیاتی تعیین‌شده در هر بخش یا پتانسیل‌های اقتصادی آن بخش می‌تواند منجر به گسترش آسیب‌های فراوان در عملکرد نظام مالیاتی کشور در قالب افزایش فرارهای مالیاتی شود. درواقع رشد درآمدهای مالیاتی نباید از طریق افزایش نرخ‌ها دنبال شود بلکه باید پایه‌های مالیاتی جدیدی تعریف شود؛ چراکه نرخ‌های مالیاتی در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته و حتی کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در حد نسبتا بالایی قرار دارد. برای مثال مالیات بر سود در اقتصاد ایران با نرخ ۱۷/۹ درصد و در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی -OECD- ۱۶/۸ درصد و در کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا به‌طور متوسط معادل ۱۲/۷ درصد است. درخصوص نرخ مالیات بر کار و مشارکت نیز رقم متوسط ایران از متوسط این نوع مالیات در کشورهای مذکور بالاتر است. این درحالی است که براساس نتایج پژوهش‌های صورت‌گرفته، نرخ‌های مالیاتی بالا نه‌تنها منجر به افزایش درآمد نشده بلکه منجر به انتقال فعالیت‌های رسمی اقتصاد به فعالیت‌های غیررسمی و زیرزمینی شده است.

همخوانی دخل و خرج دولت

بررسی برخی شاخص‌های عملکردی نظام مالیاتی به‌وضوح شکاف میان وضعیت موجود و شرایط مطلوب را نشان می‌دهد که با توجه به تغییر و تحولات صورت‌گرفته در برخی ساختارهای اقتصادی کشور در سال‌های اخیر، ضرورت بازنگری در برخی معافیت‌ها، ترجیحات، تخفیفات و درنهایت نرخ‌های مالیاتی در هر بخش متناسب با شرایط اقتصادی کشور در بخش‌های مذکور وجود دارد. البته شایان ذکر است که بدون کنترل مخارج دولت، امکان افزایش سهم مالیات‌ها در تامین مالی مخارج دولت وجود نخواهد داشت. بنابراین در کنار تلاش جهت افزایش درآمدهای مالیاتی دولت باید برنامه مشخصی برای کنترل مخارج دولت تدوین شود؛ چراکه در دهه‌های گذشته به علت عدم همخوانی درآمدها و مخارج دولت، کسری بودجه در بلندمدت، استقراض از بانک مرکزی جهت تامین آن و همچنین تزریق درآمدهای ارزی ناشی از فروش نفت به اقتصاد کشور، خود باعث تشدید تورم در اقتصاد ایران شده که این موضوع سرمنشأ پیدایش مشکلات دیگری در بخش‌های مختلف اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور است.

ماندهنصوری
کارشناس ارشد اقتصاد
Alborz.payam@gmail.com